bez jeho podnětu posuzovati věc s hlediska jiného oboru chráněných statků, než z jakého to navrhuje soukromý obžalobce; vždyť soukromému obžalobci může záležeti na tom, by byl jím pozastavený čin posuzován právě a jen s hlediska právního statku, jehož ochrany se ve své obžalobě dovolává, a může mu posuzování s hlediska jiného právního statku býti nevítané, ba po případě podle povahy věci přímo nechtěné. Je tedy na soukromém obžalobci, by zejména uvedl, kterou osobou, kterým jejím jednáním a na kterém právním statku (alespoň co do jeho druhu) cítí se poškozen neb ohrožen, zda na příklad ve svém výdělečném podnikání, či na své osobní cti, zda tedy soukromý obžalobce stihá porušení dobrých mravů při soutěži či porušení své osobní cti. Vše to bude třeba v soukromé obžalobě tím spíše uvésti, ana novými zákony soudní příslušnost v příčině různých soukromožalobních deliktů je různě upravena. Jestliže tedy soukromý obžalobce v případě, o nějž tu jde, stihal jen porušení právního statku, chráněného zákonem proti nekalé soutěži, nikoli též porušení právního statku své cti, an za celého řízení až do vynesení rozsudku nepociťoval a neuplatňoval postižení své cti, nýbrž stále poukazoval jen k porušení dobrých mravů při soutěži, — není tu příslušný návrh, který by mohl býti podkladem pro odsuzující výrok pro urážku na cti, a nemůže proto za těchto okolností soukromý obžalobce vytýkati, že nalézací soud nepoužil § 262 tr. ř.

Čís. 4398.

Zamestnanci v štátnych zárobkových podnikoch, vedených podľa zásad súkromnopodnikateľských, nie sú verejnými úradníkmi v smysle § 461 tr. zák.

(Rozh. z 2. apríla 1932, Zm IV 189/32.)

Najvyšší súd vyniesol v trestnej veci proti V. A. a spol. pre zločin sprenevery v úrade na základe verejného pojednávania o opravnom prostriedku generálneho prokurátora cieľom zachovania právnej jednotnosti tento

rozsudok:

Opravný prostriedok pre zachovanie právnej jednotnosti, podaný generálnou prokuratúrou podľa § 441 tr. p., sa uznáva základným a vyslovuje sa, že pravoplatným rozsudkom krajského súdu v K. zo dňa 28. novembra 1929 a vrchného súdu v K. zo dňa 29. apríla 1931 bol porušený zákon v ustanoveniach §§ 461 a 462 tr. z. Podľa § 442-IV. tr. p. a na základe dôvodu zmätočnosti poznačeného v § 385 čís. 1 b) tr. p. zrušujú sa oba citované rozsudky vo výroku, ktorým trestné činy obžalovaných V. A. a A. V. boly kvalifikované u každého z nich ako zločin sprenevery v úrade podľa § 462 tr. z., a činy tie sa kvalifikujú u každého z nich ako zločin sprenevery podľa §§ 355, 356 tr. z. U obžalovaného A. V. sa však následkom použitia § 92 tr. z. v smysle § 20 tr. z. kvalifikuje jeho trestný čin za prečin.

V dôsledku toho bol zrušený rozsudok vrchného súdu aj vo výroku o trestu a obžalovaným podľa § 358 tr. z. bol vymeraný nový trest.

Z dôvodov:

Rozsudkom krajského súdu v Košiciach zo dňa 28. novembra 1929 bol obžalovaný V. A. uznaný vinným, že ako dielovedúci na štátnej parnej píle vo V. Č., poverený predajom dreva a rezaním guľatiny, v rokoch 1925—1926 z čiastok, obdržaných od strán pre štátnu lesnú správu, si postupne ponechal a pre seba upotrebil 14.045·44 Kč. Tým istým rozsudkom bol uznaný obžalovaný A. V. vinným, že ako skladník na spomenutej píle v rokoch 1925—1926 jednak si ponechal čiastku 5.000 Kč, vybranú za predané drevo, jednak si podržal 80 m dreva v hodnote 3.000 Kč a toto za svoje osobné potreby ako svoje drevo rôznym osobám odovzdal. Tieto činy kvalifikoval súd prvej stolice u obidvoch obžalovaných, považujúc ich za verejných úradníkov, ako zločin sprenevery v úrade, a to u V. A. podľa § 462-II. tr. z. u A. V. podľa § 462-I. tr. z. Vrchný súd v Košiciach rozsudkom zo dňa 29. dubňa 1930 na odvolanie obidvoch obžalovaných v otázke viny a kvalifikácie rozsudok prvého súdu v napadnutej časti potvrdil, v nenapadnutej nechal nedotknutým. Proti tomuto rozsudku neboly použité žiadne opravné prostriedky, takže sa stal pravoplatným. Nižšie súdy kvalifikovaly činy obžalovaných za zločin sprenevery v úrade podľa § 462 tr. z. Neuvádzajú bližšie dôvody pre túto kvalifikáciu. Zrejme ju vyvodzujú z povolania obžalovaných, totiž u obžalovaného V. A. ako dielovedúceho, u obžalovaného A. V. ako skladníka na štátnej parnej píle, patriacej k štátnemu lesnému majetku. Koho možno v smysle § 462 tr. z. pokladať za verejného úradníka, určuje § 461 tr. z. Sú to jednak osoby, ktoré podľa svojho úradu, služby alebo zvláštneho poverenia sú zaviazané prevádzať štátne úkoly verejnej správy alebo spravedlnosti alebo vrchnostenské úkoly niektorého municipia alebo obce. Táto kvalifikácia u obžalovaných vôbec chýba. Hospodárenie na štátnych lesoch a provoz v podnikoch s týmto hospodárením spojených nemá so spomenutými úkolmi verejnej správy nič spoločného. Tu ide o zárobkový podnik hospodársky, na ktorom štát ako iný majiteľ lesa hospodári za týchže kautel a podľa týchže predpisov. Ďalej stanoví § 461 tr. z. ako verejných úradníkov tie osoby, ktoré u verejných fondov, nemocníc, ústavov choromyseľných a pod., spravovaných priamo štátom, municipiom alebo obcou, sú ustanovené ako dozorcovia, lekári, úradníci alebo sluhovia. Ale zo spisov plynie, že štátny majetok, na ktorom boli obžalovaní v hore uvedenej vlastnosti ustanovení, nemal takého určenia, ktoré práve zriadencom na takom majetku dáva charakter verejných úradníkov vo smysle cit. ustanovenia trestného zákona. V tomto prípade ide — ako už bolo vyslovené — len o hospodársky podnik zárobkový, štátom vo vlastnej režii vedený. Niet dôvodu, aby zriadenci na takom podniku boli ináč kvalifikovaní než zriadenci na iných podnikoch toho istého druhu a určenia. Postavenie obžalovaných k štátu a obecenstvu, menovite ke kupiteľom dreva, nelišilo sa nijak od postavenia zriadenca, zamestnaného pri správe súkromného lesa, resp. súkromnej píly, k jeho zamestnávateľovi, k obecenstvu a k odberateľom dreva. Neprávom preto činy obžalovaných,

ktorých nemožno pokladať za verejných úradníkov, boly kvalifikované ako zločiny sprenevery v úrade. Kvalifikáciou tou porušily nižšie súdy zákon v ustanoveniach §§ 461, 462 tr. z. Činy tie vyčerpávajú však u obidvoch obžalovaných skutkovú podstatu zločinov sprenevery podľa §§ 355, 356 tr. z., miernejšie trestateľných než zločiny sprenevery v úrade. K stíhaniu ich učinilo riaditeľstvo štátnych lesov a statkov v S. H. ako ich zamestnávateľ včas súkromný návrh. Bolo preto vyhoveť opravnému prostriedku pre zachovanie právnej jednostnosti, podanému generálnou prokuratúrou, a vysloviť, že v cit. ustanoveniach bol porušený zákon. Vo smysle § 442 posl. odst. tr. p. bolo v dôsledku toho tiež zrušiť oba cit. rozsudky vo výroku o kvalifikácii trestných činov obžalovaných a činy tie kvalifikovať iba za zločin sprenevery podľa §§ 355, 356 tr. z. a obžalovaným znovu vymerať trest.

Čís. 4399.

V řízení podle § 425 odst. II. tr. ř. jest rozsudek vrchního soudu vyhlásiti obžalovanému a není nutno, aby byl vyhlášen nebo doručen ještě zvlášť jeho zvolenému obhájci.

Z nezákonného doručení rozsudku obhájci nemohou obžalovanému vzniknouti nové lhůty k podání opravných prostředků.

(Rozh. ze dne 6. dubna 1932, Zm IV 39/32.)

Nejvyšší soud, přezkoumav trestní věc, zahájenou před krajským soudem v Berehově proti V. F., obžalovanému pro zločin podle § 301 tr. zák., odmítl zmateční stížnost obžalovaného z těchto

důvodů:

Obžalovaný nebyl při odvolacím hlavním přelíčení ani sám přítomen, ani zastoupen zvoleným obhájcem. Proto byl rozsudek odvolacího soudu ve smyslu 2. odst. § 425 tr. ř. vyhlášen a doručen obžalovanému dne 22. prosince 1931 s poučením o opravných prostředcích, načež obžalovaný ohlásil odvoláním pojmenovanou zmateční stížnost podle § 385 č. 3 tr. ř. a proto, že mu nebyl povolen podmíněný odklad trestu. Dne 23. prosince 1931 obžalovaný a krom toho i obhájce v písemných podáních žádali o doručení rozsudku odvolacího soudu obhájci dr. J. K., což se stalo dne 31. prosince 1931. Dne 4. ledna 1932 podal pak obžalovaný svým obhájcem písemně zmateční stížnost. Poněvadž ustanovení 2. odst. § 425 tr. ř. nařizuje vyhlášení nebo doručení rozsudku obžalovanému, o obhájci však se nezmiňuje, bylo doručení rozsudku obhájci zbytečné a proto nemohlo založiti lhůtu ku provedení zmateční stížnosti, kteráž lhůta začala dnem po ohlášení zmateční stížnosti, tedy dnem 23. prosince 1931, a bylo věcí obžalovaného, pokud chtěl, aby jeho obhájce provedl zmateční stížnost, odevzdati obhájci za tímto účelem vyhotovení rozsudku, které bylo obžalovanému doručeno dne 22. prosince 1931. Z toho plyne, že odůvodnění zmateční stížnosti, jež bylo u soudu I. stolice podáno dne 4. ledna 1932, bylo opozděné, neboť bylo podáno po uplynutí 8denní lhůty, stanovené v 2. odst. § 388 tr. ř. v novém doslovu. Proto bylo toto odůvodnění odmítnuto podle 3. odst. § 434 tř. r.